

Aastaaruanne 2018

Sõmeru raamatukogu koos Lepna harukoguga

Elanike arv: 4670

Sõmeru: 2691

Lepna: 1979

Tabel 1

Omavalitsus	Piirkonna elanike arv (01.12.17)	Raamatukogusid kokku	Neist harukogusid	Teeninduspunktide arv
Rakvere vald	4670	2	1	3

1. Põhilised tegevussuunad

Kõige olulisem muudatus 2018. aastal Sõmeru raamatukogu jaoks oli ühinemine Lepna raamatukoguga, mis tõi kaasa muudatused struktuuris ja töökorralduses.

Augustikuus lahkus omal soovil töölt Lepna raamatukogu direktor. Uus töötaja asus oktoobrikuus tööle juba Lepna haruraamatukogu raamatukoguhoidjana. Seoses töötajate vahetumisega viidi läbi inventuur ning suurem puhastus fondis.

Aruandeaasta lõpul osteti Lepna haruraamatukogule uued ruumid Lepna alevikus, mis peaks lõpuks lahendama aastatepikkused probleemid ruumikitsikuse kui juurdepääsu osas (raamatukogu uued ruumid asuvad endise kaupluse ruumides korrusmaja esimesel korrusel). Ruumide rekonstrueerimine viiakse läbi 2019. aastal.

Sõmeru raamatukogu teeninduspiirkonnas lisandus lisaks Ubja päevakeskusele veel teeninduspunkt Vaeküla külakeskuses.

Koostöös Uhtna raamatukogu ja valla kultuurinõunikuga uuendati raamatukogudokumente. Kinnitati uus põhimäärus, tasuliste teenuste hinnakiri, lugejaks registreerimislehed ja raamatukogude kasutuseeskirjad.

2018. aastal suurenes Sõmeru raamatukogu lugejate arv 36 lugeja võrra.

Viidi läbi 10-tunnine arvuti algõppe kursus eakatele. Individuaalset nõustamist pakuti 17 korral.

Külastajatele pakuti erinevaid teema- ja kirjandusõhtuid (teemaõhtud „Eestimaa rändrahnud ja rahvapärимused“, „Eesti joad ja joastikud“, „Eestimaa väikesaared“, „Eestimaa imelised rabad“, Martin Suuroja raamatu „Eesti 100- loodusimed“ esitlus). Sõmeru raamatukogu viis kahel korral huvilised rabamatkale Endla ja Järvi-Suursoo rabadesse. Energiaterapeut Merike Rihti Kuuse poolt viidi läbi tervendavad loengud „Hingamine valgusesse“ ja „Tasakaalu töötuba“. Jätkati „Kaks ühes- kirjandus ja käsitöö“ õhtutega.

Raamatukogu oli põnevate näituste eksponeerimise kohaks: Fred Jüssi fotonäitus „Rajamustrid“ sai külastajate poolt väga sooja vastuvõtu osaliseks. Jõulude eel köitis külastajaid igaaastane keraamikaringi näitus. Aastaringelt kaunistasid raamatukogu Sõmeru põhikooli õpilaste erinevad kunstitööd.

Raamatukogu lahutamatuks sõpradeks on saanud nn lugemisküülikud, kes ka eelmisel suvel ja sügistel raamatukogu sisehoovis külastajaid rõõmustasid.

Jätakuvalt viiakse läbi raamatukogutunde Sõmeru lasteaia rühmadele ning neljapäevaseid muinasjutuhommikuid kodustele lastele.

2. Juhtimine

2.1 Raamatukogude võrgu struktuur ja nõukogud

Aruandeaastat alustas Rakvere vald kolme iseseisva raamatukoguga. Raamatukogude struktuuri muutus toimus sügisel, mil 12.09.2018 võeti Rakvere Vallavolikogu poolt vastu otsus nr.55 „Raamatukogu tegevuse lõpetamine“ ja Rakvere Vallavolikogu korraldus nr. 321 „Sõmeru raamatukogu koosseisu kinnitamine“. Selle tulemusena sai iseseisvast Lepna raamatukogust Sõmeru raamatukogu Lepna harukogu. Seoses muutustega kinnitati ka uus „Sõmeru raamatukogu põhimäärus.“ (Rakvere Vallavolikogu määrusega nr. 19 tunnistati kehtetuks endine „Lepna raamatukogu põhimäärus“ ja 20.09.2011 kehtestatud „Sõmeru raamatukogu põhimäärus“).

Lepna haruraamatukogu korralduslik pool muutus külastajatele paremaks: raamatukogu on nüüd avatud kõikidel tööpäevadel (E,T,N,R – 10.00-18.00 ja K – 12.00-19.00).

Sõmeru raamatukogu on avatud aastaringselt tööpäevadel 10.00-18.00. Lahtiolekuajad võimaldavad lugejail külastada raamatukogu ka peale tööpäeva lõppu.

Lugejate paremaks teenindamiseks on teeninduspiirkonnas kolm laenutuspunkti, kus kord kuus pakutakse elanikele raamatute laenutamise võimalust. Sõmeru raamatukogul on laenutuspunktid Ubja päevakeskuses ja Vaeküla külakeskuses.

Lepna raamatukogu töötaja pakub kord kuus laenutusteenust Veltsi lasteaed-alkkoolis, kus on statsionaarne riiul laenutatavate raamatutega.

Hetkel on Sõmeru teeninduspiirkond raamatukoguvõrguga piisavalt kaetud, põhjalikum analüüsi vajab Lepna haruraamatukogu teeninduspiirkond.

Moodustati nelja liikmeline raamatukogu nõukogu, mis Sõmerul eelnevalt puudus (kinnitatud Rakvere vallavalitsuse korraldusega nr. 377).

2.2 Eelarve

Tabel 2

Põhieelarve	Seisuga 31.12.17. €	Seisuga 31.12.18 €	Muutus %
Eelarve kokku	46 589	52 397	+12,4%
Personalikulu	23 116	26 326	+13,9%
Komplekteerimiskulu	17 852	16 364	-8,3%
sh KOV-lt	9 191	7 586	-17,4%
sh riigilt	8 661	8 778	+1,3%
Infotehnoloogiakulu	853	986	+15,6%
Üritusteks/näitusteks	246	256	+4,0%
Täiendkoolituseks	104	140	+34,6%

2.3 Projektid

Tabel 3 (täielik loetelu)

Periood	Eraldatud summa	Projekti üldmaksumus
0	0	0

Toetusprogrammides ja projektides Sõmeru raamatukogu ja Lepna haruraamatukogu ei osalenud.

2.4 Personali koosseis, juhtimine ja areng

Sõmeru raamatukogus töötab üks inimene – täiskohaga raamatukogu direktor. Lepna raamatukogu direktor, kes töötas 0,8 koormusega, lahkus töölt augustikuus. Kaks kuud oli raamatukogu ilma koosseisulise töötajata, kuid kord nädalas oli raamatukogu lugejatele siiski avatud (raamatukoguteenust pakkus Rakvere valla tegelusjuht).

12.09.2018.a. võeti Rakvere Vallavolikogu poolt vastu otsus nr. 55 „Raamatukogu tegevuse lõpetamine“ ja 19.09.2018 Rakvere vallavalitsuse korraldus nr. 321 „Sõmeru raamatukogu koosseisu kinnitamine“, mille tulemusel sai iseseisvast Lepna raamatukogust Sõmeru raamatukogu Lepna haruraamatukogu. Haruraamatukogus alustas 22.10.2018.a. tööd raamatukoguhoidjana Jaana Ant.

Lepna haruraamatukogu töö korralduslik pool muutus külastajatele paremaks: raamatukogu on nüüd avatud kõikide tööpäevadel (E,T-N,R 10.00-18.00 ja K 12.00-19.00).

Sõmeru raamatukogu on avatud tööpäevadel kella 10.00- 18.00.

Rakvere Vallavolikogu määrusega nr.19 12.09.2018.a. kinnitati uus „Sõmeru Raamatukogu põhimäärus“ ning tunnistati kehtetuks endine „Lepna Raamatukogu põhimäärus“ ja 20.09.2011 kehtestatud „Sõmeru Raamatukogu põhimäärus“.

2.4.1 Ülevaade täiendkoolitustest

Teema	Korraldaja	Osalejate arv
Erialased täienduskoolitused		
LVKRRK korraldatud koolitused		
Turunduse ja kommunikatsiooni võimalused raamatukogus. 4 tundi	LVKRRK, ETKA Andras	2
Raamatukogu – sotsiaal-haridusliku töö keskus. 5 tundi	LVKRRK	1
Sotsiaalmeedia kasutamine raamatukogutöös. 6 tundi	LVKRRK	1
Digitaalse kirjaoskuse juhendaja koolitus. 16 tundi	LVKRRK	2
Isikuandmete kaitse koolitus raamatukogudele. 6 tundi	LVKRRK	2
Infoturbe teadlikkuse tõstmine.	LVKRRK	1
Muud koolitused		
ETKA Andras seminar raamatukoguhoidjatele VABAMUS.	ETKA Andras	1
Eesti raamatukoguhoidjate XI kongress „Raamatukogu on vabades“ osalemine.		1

Lisa 1

2.4.2 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised

Sõmeru raamatukogu direktor esines ühel korral erivajadustega inimeste koosviibimisel päevakeskuses. Teemaks „Imeline Hispaania“ koos slaidiprogrammiga.

2.4.3 Erialahariduse omandamine

Sõmeru raamatukogu direktor Ene Tamm omab erialast kõrgharidust. Lepna haruraamatukoguhoidjal on raamatukoguhoidja III kutsekvalifikatsioon.

2.4.4 Töötajate tunnustamine

Aruandeaastal raamatukogude töötajatele tunnustust ei omistatud.

2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine

Sõmeru raamatukogu koos Lepna haruraamatukoguga kuulusid 2018.a. Rakvere valla haldusalasse. Kuni 2018.a. septembrini tegutseti iseseisvate asutustena. Alates 12.09.2018.a. kuulub Sõmeru raamatukogu struktuuri struktuuriüksusena Lepna haruraamatukogu.

Sõmeru raamatukogu koos nelja AIP arvutiga asub spetsiaalsetes ja tingimustele vastavates ruumides Sõmeru keskusehoones alates 2010. aastast. Raamatukogul on avar sisehoov, mida saab eriotstarbeliselt kasutada. Suvel ja sügisel rõõmustasid seal lugejaid nn lugemisjänesed.

Raamatukogu jääb Sõmeru Põhikooli õpilaste koduteele, mis toetab raamatukogu külastatavust. Samas majas asub vallavalitsus, klubi, päevakeskus, kus tegutsevad isetegevusringid, milles osalejad on aktiivsed raamatukogu kasutajad.

Lepna haruraamatukogu asub kortermaja kolmandal korruse kahes korteris. Eakatel ja liikumispuudega inimestel on raskendatud või puudub võimalus üldse ligipääs raamatukogule. Raamatukogus on ruumipuudus, mitmesse väikesesse ruumi pole võimalik fondi otstarbekalt ja loogiliselt paigutada. Ruumipuuduse tõttu ei saa korraldada suuremaid üritusi ega näitusi.

2018.a. lõpus osteti Lepna haruraamatukogule uued ruumid, mis asuvad Lepna alevikus endise kaupluse ruumides korrusmaja esimesel korrusel. Tulevasele raamatukogule on seal olemas eraldi sissepääs ja avatud pinnad fondi paigutamiseks. Ruumid vajavad rekonstrueerimist, kuid 2019.aasta lõpuks peaks juba raamatukogu olema ümber kolinud uutesse ruumidesse.

Lisa 3

2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele

Sõmeru raamatukogu liikumispuudega lugejatele on tagatud juurdepääs raamatukokku, hoonel puuduvad trepid ning avarates ruumides on võimalik liikuda ratastooliga.

Lepna haruraamatukogus kahjuks liikumispuudega inimestele juurdepääs puudub, sest raamatukogu asub korrusmaja kolmandal korrusel.

2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas

Sõmeru raamatukogu praegune infotehnoloogiline baas vastab nõuetele ja vajadustele – lugejate kasutada on 4 arvutit, koos internetiühenduse, raamatukoguruumides on Wi-Fi leviala. Loobusime nõudluse puudumisel kahest arvutist. Aruandeaastal uut tehnikat ei

soetatud, infotehnoloogia valdkonnas arendustegevusi ei toimunud. Tarkvara uuendamine toimub vastavalt vajadusele.

Lepna haruraamatukogus on lugejate kasutada üks arvuti, puudub Wi-Fi ühendus.

Raamatukogudes on printimis- ja paljundamisvõimalused.

3.Kogud komplekteerimine ja töötlemine

3.1 Komplekteerimise põhimõtted ja uuendused (sh e-teavikud)

2018.a. lõpuks oli raamatukogude fondis kokku 33559 raamatut, sellest Sõmeru raamatukogus 17515 ja Lepna haruraamatukogus 16044 eksemplari. Aruandeaastal osteti juurde 952 raamatut (Sõmeru - 580, Lepna - 428), annetusena saadi 56 (Sõmeru -32, Lepna -24), neist kõik eestikeelsed. Venekeelse kirjanduse järele nõudlus puudub.

Teavikuid kustutati aasta jooksul 2312 eksemplari, sellest 1827 eksemplari Lepna haruraamatukogus inventuuri käigus ja Sõmeru raamatukogus 475.

Raamatukogude fondi komplekteerimine toimub Lääne-Virumaa Keskraamatukogu kaudu, nii Sõmeru raamatukogu kui Lepna haruraamatukogu komplekteerivad vajalikud teavikud endale eraldi. Läbimõeldud valikuid tehes on piisanud riikliku dotatsiooni ja KOV-i eelarvelise toetuse summadest. Enim lugejaid on Sõmerul, mistõttu on raamatukogu komplekteerimise summad suuremad, võimaldades tellida mahukamaid ja kallimaid teavikuid, mida saavad vajadusel kasutada teised valla raamatukogud.

Kogude täiendamisel on prioriteediks eesti kirjanduse paremik, uus laste –ja noortekirjandus, väärtuslikud teatmeteosed, heatasemeline ajaviitekirjandus. Tundes raamatukogu lugejaskonna eelistusi, saab ka vajaliku valiku teha. Suurema osa komplekteeritud kirjandusest moodustas ilukirjandus. Valikuliselt telliti teabekirjandust, arvestades eelkõige õppimisvõimaluste ja lugejate hobidega. Eelistatumad olid tervishoiu ja eneseabiraamatud, käsitöö- ja ajaloolane kirjandus.

Iga-aastaselt kooskõlastatakse Sõmeru Põhikooli emakeeleõpetajaga õpilaste klassivälise kirjanduse nimekirju. Vähendatud on kohustusliku kirjanduse nimistut ning suurendatud raamatukoguhoidja rolli raamatute soovitamisel.

Järelkomplekteerimise teel osteti juurde eelkõige õpilastele vajalikku kirjandust ning suurt nõudlust omavaid trükiseid.

Raamatukogude laenutuste edetabelis domineerivad eesti autorite teosed: K. Pauts, H. Künnapas, M. Kadastik, A. Sepp, M. Ernits, E. Tohvri. Tõlkekirjandusest laenutatakse enam armastus- ja kriminaalromaane. On kujunenud välja lugejate sihtgrupid, kelle lemmikuteks on eestluse ja ajalooa seotud teavikud, biograafiad, eneseabi ja tervishoid.

Lastekirjanduse laenutuste edetabelit juhivad jätkuvalt I. Tomusk, A. Kivirähk ja K. Kass. Järjest enam usaldatakse raamatukoguhoidja soovitusi uudiskirjanduse osas.

Perioidikalaenutustest juhtis 2018. aastal ülekaalukalt ajakiri „Kroonika“ - 436 laenutust, järgnesid „Naisteleht“, „Burda“, „Kodukiri“, „Kodutohter“, „Tervis Pluss“, „Eesti Naine“, „Imeline Ajalugu“.

Ajalahtedest loeti kõige enam maakonnalehte „Virumaa Teataja“, „Õhtulehte“, „Eesti Ekspressi“, „Maalehte“.

Kultuuriperioidika laenutus oli jätkuvalt tagasihoidlik, enim laenutati „Loomingu Raamatukogu“.

3.1.1 Raamatu komplekteerimine (trükis + e-raamat)

E-teavikuid ei komplekteerita.

3.1.2 Perioodika komplekteerimine

2018. aastal osteti põhi- ja harukokku perioodikat summa 2971 eurot (Sõmeru - 1982 ja Lepna - 989).

Kultuuriperioodikat telliti summas 340 eurot (Sõmeru – 171,90 ja Lepna – 168,50).

Kõik tellitud perioodikaväljaanded on ostetud kohaliku omavalitsuse summadest. Tellimisel arvestati eeskätt lugejate soovidega – igale väljaandele on oma kindel lugejaskond. Aasta jooksul kustutati perioodikat kokku 291 eksemplari.

Lugejate soovil laenutame koju nii ajakirju kui ajalehti (laenutusperiood üks nädal).

3.1.3 Auviste komplekteerimine

2018.aastal Sõmeru raamatukokku auviseid ei komplekteeritud, Lepna haruraamatukokku lisandus üks auvis annetusena.

3.2 Inventuurid, mahakandmised

Fondide korrastamise käigus kanti aruandeaastal raamatukogudes maha 2312 eksemplari raamatuid (aegunud ja lagunened raamatud).

Seose töötaja vahetumisega Lepna haruraamatukogus viidi sügisel läbi inventuur, mille käigus kustutati 1820 eksemplari summas 4218.90 eurot. Vananenud perioodikat kustutati 270 eksemplari.

Sõmeru raamatukogus viidi inventuur läbi 2015.aastal.

Kogude ringlus ehk raamatukogu laenutuste ja kogude suuruse suhe oli Sõmerul 0,7 ja Lepnal 0,2.

4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused

Sõmeru raamatukogu koos Lepna haruraamatukoguga pakuvad kõiki raamatukoguteenuseid: raamatute, perioodika ja filmide kojulaenutust, avaliku internetipunkti (AIP) kasutamist, sobiva teaviku puudumisel RVL teenust, lugeja- ja arvutikoolitust.

Lugejatele toimuvad tasuta kirjandusega seotud üritused ja teemaõhtud.

Lisaks tasuta teenustele pakuvad raamatukogud ka tasulisi teenuseid: koopiategemist ning printimist.

Raamatukogudes kehtib lugejapiletina ID-kaart. Lugejatel on võimalus läbi lugeja portaali teavikuid pikendada, reserveerida ning järjekorda panna.

Sõmeru raamatukogu on avatud tööpäevadel kella 10.00-18.00.

Sõmeru raamatukogul on kaks teeninduspunkti: Ubja päevakeskuses ja Vaeküla külakeskuses, kus üks kord kuus pakume elanikele raamatute laenutamise võimalust.

Haldusreformi tulemusena muutus Lepna raamatukogu 2018.a. sügisel Sõmeru raamatukogu haruraamatukoguks. Vahetus raamatukogu töötaja, kes asus tööle täiskohaga (varem 0,8 kohta). Töö korralduslik pool muutus lugejaile paremaks: raamatukogu on nüüd avatud tööpäevadel 10.00-18.00, kolmapäeval 12.00-19.00 (varem oli raamatukogu avatud 3 päeva nädalas).

Lepna haruraamatukogu töötaja pakub kord kuus raamatute laenutust Veltsi lasteaed-alkkoolis, kus on statsionaarne raamaturiul laenutatavate raamatutega.

Raamatukoguteenuse pakkumisel peame oluliseks kompetentsust, sõbralikku lugejateenindust, kus iga külastaja tunneks end raamatukogus oodatuna ning et tema lugemisvajadused saaksid rahuldatud.

4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine

Avaliku teabe kättesaadavus on tagatud raamatukogude lahtiolekuaegadel. Lugejate kasutuses on lauaarvutid: Sõmerul - 4 ja Lepnal - 1.

Võrreldes varasemate aastatega on Sõmeru raamatukogus arvutikasutus vähenenud, lapsed kasutavad järjest enam oma nutitelefone. Kasutati küll võimalust e-koolis käimiseks ja õppimiseks. Reedeti on koolilastel võimalus üks tund arvutis mängida.

Lepna harukogus on üks lugejaarvuti, mida kasutasid väga aktiivselt just lapsed (82 % kasutajatest, kasutusaeg 30 minutit).

Kohaliku omavalitsuse dokumentidega on vallakodanikel võimalik tutvuda kohapeal paber kandjal kui internetis.

4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused

Tabel 4

Raamatukogu	Lugejad 2017	Lugejad 2018	Muutus (+-)
Sõmeru	525	561	+36
Lepna	140	144	+4
KOKKU	665	705	+40

Raamatu-kogu	Külastused 2017	Külastused 2018	Muutus (+-)	Virtuaal-külast. 2017	Virtuaal-külast. 2018	Muutus (+-)
Sõmeru	9349	8969	-380	-	-	-
Lepna	1340	1378	+124	-	-	-
KOKKU	10 680	10 347	-256	-	-	-

Raamatu-kogu	Laenut-d 2017	Laenut-d 2018	Muutus (+-)	Päringud** 2017	Päringud** 2018	Muutus (+-)
Sõmeru	16857	16436	-421	62	49	-13
Lepna	3443	3447	+24	43	23	-20
KOKKU	20 300	19 909	-397	105	72	-33

Infopäringuid registreeritakse jooksvalt ja sisestatakse raamatukoguprogrammi.

Peamiselt tehti fakti- ja teemapäringud. Kokku teostati päringuid 72, vastavalt Sõmeru raamatukogus 49 ja Lepna haruraamatukogus 23.

4.3 RVL teenindus

RVL-i teenus toimib kõige paremini oma valla raamatukogudega, nii saab lugeja kiiresti tellitud teavikud kätte. Vahendajateks on oma valla töötajad, Lääne-Viru keskraamatukogust toome ise.

RVL laenutused:	sisse	välja
Kokku	63	220
Sõmeru	49	61

Lepna 14 159

4.4 Laste- ja noorteteenindus

4.4.1 Laste- ja noortekirjanduse komplekteerimine

Väärt lastekirjanduse komplekteerimine on olnud alati esikohal. Eelistatud on eesti autorite teosed, põnevust pakkuvad välisautorite raamatud, teabekirjandust. Arvestatakse kõikide vanusegruppidega ning arvesse võetakse emakeeleõpetaja soovitusi. Valikuliselt tehakse järelkomplekteerimist kohustusliku kirjanduse osas.

Ajakirjadest on lastele tellitud „Täheke“ ja „Hea laps“.

4.4.2 Laste- ja noorte raamatukogu kasutamine

Tabel 5

Raamatu kogu	Lug-d 2017	Lug-d 2018	Muutus (+-)*	Külast-d 2017	Külast-d 2018	Muutus (+-)	Laenut 2017	Laenut 2018	Muutus (+/-)
Sõmeru	163	175	+12	3246	3214	-32	1755	1875	+120
Lepna	41	44	+3	457	549	+92	803	881	+78
KOKKU	204	219	+15	3703	3763	+60	2558	2756	+198

4.4.3 Laste- ja noorteteenindus, s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine

Lapsed moodustavad raamatukogude lugejaskonnast 31% , nii on Sõmerul lugejaid lapsi 175 ja Lepna haruraamatukogus 44. Kõige aktiivsemad raamatukogukülastajad on algklasside lapsed, kes koolipäeva lõppedes tulevad raamatukokku aega veetma.

Omaette olemiseks on Sõmerul hubane lastenurk ning muusikatuba, kus saab rahulikult õppetööd teha. Vajadusel aitab raamatukogutööta õppimisel. Praeguse aja märgiks võib pidada, et enamik lapsi kasutab raamatukogu lihtsalt vaba aja veetmiseks (mitte lugemiseks ja laenutamiseks).

Teismeliste noorte osakaal on raamatukogu kasutajana väiksem, veedetakse koos sõpradega aega ning laenutatakse peamiselt kohustuslikku kirjandust. Kokku oli aruandeaastal laste raamatukogukülastusi 3763 (Sõmerul 3214 ja Lepnal 549).

Jätkus väga meeldiv koostöö Sõmeru lasteaiaga, raamatukogutundides käidi 13 korral, kokku osales neis 171 last. Käsitlevateks teemadeks olid: ohutus liikluses, lõunamaa loomad, sügisena metsaelu. Tähistati emakeelepäeva, kus lapsed esitasid enda luuletusi Eestimaast, mardi- ja kadripäeva ning jõulusid. Lastele meeldib raamatukogus väga ning paljud lapsed leidsid peale raamatukogutundi koos vanematega tee raamatukokku.

Lugemisoskuste kujundamine saab alguse enne lugemisoskuse omandamist. Pisikese lapse esmase raamatumaailma loovad pilkupüüdvad põnniraamatud. Iganädalastel muinasjutuhommikutel 1-3 aastastele mudilastele tehakse esimest tutvust raamatutega, mängitakse ja meisterdatakse. Eelmisel aastal käidi koos 30 korral.

Lepna raamatukogus on suurimateks lugejateks algklassiõpilased, millele aitab kaasa raamatulaenus kord kuus Veltsi lasteaed-algkoolis.

4.4.4 Laste- ja noorteüritused

LISA 4

4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused

Välja on pakutud koduteenindust neile, kel endal pole võimalik tervislikel põhjustel raamatukokku tulla, kuid seni pole teenus huvilisi leidunud.

Tabel 6

	Kordade arv	Teenuste arv	Kasutajate arv
Koduteenindus	0	0	0

Tabel 7

Teenused teistele asutustele	Ürituste arv	Osavõtjate arv
0	0	0

4.6 Raamatukogu kui kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvav õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond

4.6.1 kohalikul tasandil

Sõmeru raamatukogu on kogukonnale loonud võimalused osaleda erinevatel üritustel: korraldati kohtumisõhtu kirjanik Eha Veemiga, viidi läbi põnevaid teemaõhtuid „Eesti 100 loodusimet“, „Eestimaa imelised rabad“, „Eesti joad ja joastikud“, „Eestimaa väikesaared“ (esinejaks loodusraamatute autor Martin Suuroja).

Jätkusid „Kaks ühes - kirjandus ja käsitöö“ õhtud. Teemaõhtul „Pikk tee iseendani“ rääkis eneseotsingutest palverännakutel Riho Hütt.

Energiaterapeut Merike Rihti Kuuse viis läbi „Tasakaalu töötoa. Sissejuhatus hormoonvõimlemisse“ ja tervendava loengu „Hingamine valgusesse“.

Sõmeru raamatukogu korraldas koos Martin Suurojaga huvilistele kaks rabamatka: maikuus Järvi-Suursoo rabasse ning septembrikuus Endla rabasse. Kuna tagasiside ürituste kohta oli väga positiivne, jätkatakse matkadega ka uuel aastal.

Koostöös maanteeametiga viidi septembris läbi liiklusnädal, mille raames korraldati viktoriini nii lastele kui täiskasvanutele. Kõiki osavõtjaid premeeriti meenetega.

Küllastajate erilist tähelepanu köitis Fred Jüssi fotonäitus „Rajamustrid“ Sõmeru raamatukogus.

Tänu väga heale koostööle Sõmeru põhikooli kunstiõpetajate Toivo Reinsoo ja Kille Kruuviga on Sõmeru raamatukogus pidevalt vaatajatele nautimiseks õpilaste kunstitööd.

Enne jõule said raamatukogu küllastajad nautida keraamikaringi näitust.

Lepna haruraamatukogu väikesed ruumid ei võimalda kohapeal suuremate ürituste korraldamist. Lasteüritusi korraldatakse koos Veltsi lasteaed-algkooliga kooli ruumides. Raamatukogus toimusid töötoad sõbrapäevakaartide ja jõuluehete meisterdamises ning eesti muinasjuttude õhtu. Eksponeeriti väiksemaid raamatuväljapanekuid.

Sõmeru raamatukogu asub valla keskusehoones mis võimaldab head koostööd kõikide struktuuriüksustega. Raamatukogu on valmis osalema korraldatavatel üritustel omapoolse abiga.

4.6.2 riiklikul tasandil

Riiklikul tasandil otsest koostööd ei toimunud.

4.6.3 rahvusvahelisel tasandil

Rahvusvahelisel tasandil otsest koostööd ei toimunud.

4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele

Sõmeru raamatukogus toimusid arvuti algõppes nii grupi- kui individuaalkoolitused. Peamiseks sihtgrupiks olid eakad ja keskealised. Grupikoolitus oli 10-tunnine ning osalejatele anti kaasa õppematerjalid, et õpitud edaspidi iseseisvalt korrata. Näha on, et püsib vajadus igaaastasel korraldatavate arvuti algõppe grupikoolituste järele. Individuaalkoolitusi viidi läbi 17 korral, peamiseks teemadeks olid tegevused isiklikul pangakontol, Töötukassa kodulehele sisenemine, tervisetöendite täitmine, Maksu- ja Tolliameti kodulehelt info otsimine, tuludeklaratsiooni täitmine.

Lepna harukogus hetkel arvutipõhiste grupikoolituste läbiviimise võimalus puudub, küll aga on võimalik nõustada lugejaid individuaalselt.

Laenutuste käigus tutvustatakse lugejatele iseseisvat teavikute reserveerimis- ja pikendamise võimalust.

4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded

Raamatukogudel puudub oma koduleht, üldine raamatukogusid puudutav info on üleval Rakvere valla kodulehel, lisaks kasutavad nii Sõmeru kui Lepna raamatukogu oma Facebooki lehte. Samuti on raamatukogudel võimalus vajalikku infot vahendada valla ajalehe „Rakvere Valla Sõnumid“ kaudu. Ürituste kuulutused on üleval ka infotahvlitel.

4.9 Andmebaasid

Raamatukogudel puuduvad koduloo ja muud endaloodud andmebaasid ning veebipõhised teenused.

5. 2019. aasta tegevused

- Lepna haruraamatukogu uute ruumide rekonstrueerimine ning sisse kolimine. Kindlasti toob see kaasa raamatukogutöötajatele lisatööd, kuid tulemus on seda väärt.
- Viia raamatukogu dokumendid vastavusse andmekaitseadusega.
- Raamatukogudes viia läbi lugejate rahuloluuuring ning raamatukoguteenuste kvaliteedihindamise uuring.
- Jätkata arvuti algõppe rühma- ja individuaalkoolitusi.
- Analüüsida Lepna piirkonnas uute teeninduspunktide vajadust, võimalusel avada laenutuspunkt Lasila põhikoolis või noortekeskuses.
- Jätkata aktiivsete kogukonnakeskustena nii Sõmerul kui Lepnal, läbi tegevuste kujundada lugemisharjumusi, ürituste kaudu kaasata raamatukogu tegevusse erinevaid huvigruppe ning leida lisandväärtusi raamatukogude töö mitmekesisemaks muutmisel.

Direktor

Ene Tamm

21.01.2019

LISA 1. Personali koolitus

Raamatukogu nimi	Koolituste arv	Koolitustundide arv (koolituse maht)	Koolituseks kulutatud
Sõmeru	6	32	75.-
Lepna	4	33	65.-
Kokku	10	65	140.-

Sõmeru raamatukogu direktor osales Eesti raamatukoguhoidjate XI kongressil „Raamatukogu on vabadus“.

LISA 3. Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid

Raamatukogu nimi	Teostatud tööd (2018)
Lepna haruraamatukogu	Osteti raamatukogule uued ruumid Lepna alevikus.

LISA 4. Laste ja noorteüritused (valik olulisematest)

Raamatukogu nimi	Ürituse nimi	Osavõtjate arv
Lepna	Eesti muinasjuttude õhtu.	9
Lepna	Sõbrapäevakaartide meisterdamise töötuba.	11
Lepna	Emakeelepäeva näitus „Kõnekäänd pildil“	15
Sõmeru	Emakeelepäev- Lasteaialapsed esitasid enda luuletusi Eestimaast ja eest keelest.	10
Sõmeru	Päkapikud piiluvad. Jõulud eile ja täna.	16
Sõmeru	Ohutult liikluses.	16